

Istoria Tehnicii și a Industriei Românești,

Coordonator: Dorel Banabic, Editura Academiei Române, București, 2019

Vol I *Mecanica, tehnicile de prelucrare și construcțiile* (XII+564 pg.).

Vol II *Electrotehnica, energetica, transporturile și învățământul tehnic* (XVI+540 pg.).

*dr. Carmen Irène ATANASIU**

Plecând de la realitatea evidentă că în multe ramuri ale culturii și științei naționale lipsesc sintezele menite să reflecte evoluția acestora, ceea ce presupune consemnarea celor mai importante realizări și contribuția punctuală a personalităților de seamă ale domeniilor intelectuale, Academia Română și-a asumat coordonarea elaborării unor lucrări complexe, integrate într-o colecție intitulată «*Civilizația românească / Romanian civilization*», editată, inițial în limba română, și, ulterior în limba engleză și alte limbi de circulație internațională.

* Expert Patrimoniu Tehnic Naval, redactor-șef „Marea Noastră”. Revista Ligii Navale Române.

Pentru volumele la care facem referire în aceste rânduri, traducerea în limba engleză a fost deja realizată, lucrarea tradusă urmând, în momentul de față, etapele necesare publicării.

Colecția urmează să însumeze 30 de volume, reflectând contribuțiile românești în toate domeniile principale ale culturii, economiei și științei românești¹.

În primăvara anului 2019, sub egida Academiei Române a fost publicat un nou tratat din seria *Civilizația românească* (finalizat încă din anul care a trecut), cu titlul ***Istoria tehnicii și a industriei românești***, cu scopul, așa cum arată coordonatorul lucrării, domnul academician Dorel Banabic „*de a difuza pe plan național și internațional realizările românești în domeniul tehnicii*”.

Tratatul este împărțit în două volume, însumând 1130 pagini, fiecare volum cuprinzând mai multe capitole incluse în domeniile specificate în subtitlul volumului. Această abordare a presupus împărțirea domeniului tehnicii în mai multe ramuri industriale, precum: minerit, metalurgie, petrol, gaze naturale, construcții de mașini, mașini agricole, tehnică militară, textile, construcții, electrotehnică, energetică, tehnică biomedicală, transporturi navale, căi ferate, autovehicule, aviație. Tehnica populară, formarea sistemului industrial, mecanica, invențiile, societățile tehnice, învățământul tehnic superior au fost tratate în capitole separate.

Așa cum declară Academicianul Dorel Banabic în ***Cuvânt înainte*** la această lucrare, „*pentru fiecare domeniu au fost invitați să colaboreze cei mai buni specialiști din domeniul respectiv sau autori care au publicat deja istorii ale domeniului. Au fost implicați în elaborarea unor capitole specialiști care au fost factori de decizie în elaborarea unor strategii de dezvoltare a României și care cunosc nu numai faptele și istoria domeniului lor, ci și „filozofia” dezvoltării aceluia domeniu [...]. Valorificarea acestor „arhive vii” aduce un plus de calitate cărții de față. Aceasta este o abordare nouă față de cărțile de istorie a tehnicii scrise în ultimii 80 de ani, având avantajul că specialiștii din domeniu pot face o mai corectă ierarhizare valorică a realizărilor tehnice îndeplinite de-a lungul timpului.*

¹Agricultura României; Arta teatrală și cinematografică românească; Biologia românească; Economia românească; Etnologia românească; Geografia României; Medicina românească; Istoria arhitecturii românești; Istoria artei românești; Istoria Bisericii din România; Istoria filosofiei românești; Istoria literaturii române; Istoria matematicii românești; Istoria monedei și a sistemului bancar românesc; Istoria muzicii românești; Istoria românilor; Istoria tehnicii românești: aeronautica, fizica, chimia, astronomia ș.a.

Acum, în era internetului, când nu gășirea informațiilor este o problemă de documentare, ci ierarhizarea valorică a acestora, această abordare este esențială și aduce o valoare în plus prezentei lucrări”.

Fiecare contribuție merită o atenție specială, dar având în vedere principalul obiect de interes al Muzeului Național al Marinei Române, subliniem faptul că studiul referitor la **Istoria transporturilor navale (Vol II, Capitolul IV)**, a fost realizat, de un fost muzeograf al acestei instituții, dr. Carmen Irène Atanasiu, istoric și expert în patrimoniu naval, semnatară acestor rânduri.

Studiul, axat pe coordonatele evoluției navigației comerciale în spațiul românesc, abordează, în pofida spațiului de publicare nu tocmai generos, dar de înțeles în economia volumului, etapele și evenimentele majore ale acestei evoluții și, nu în ultimul rând, trăsăturile sale specifice. Câteva exemple sunt semnificative: specificul evoluției transporturilor navale românești, transporturile navale în spațiul românesc până la Primul Război Mondial, înființarea primelor instituții naționale de navigație comercială; personalul navigant; Marina comercială română în Primul Război Mondial (1916–1918); transporturile navale (maritime și fluviale) între cele două războaie mondiale și organizarea administrativă; Marina comercială română în Al Doilea Război Mondial; transporturile navale în perioada de la Al Doilea Război Mondial până în anul 1990; învățământul de marină și învățământul în domeniul construcțiilor navale; transporturile navale după anul 1990 ș.a.

Capitolul este susținut de o bogată ilustrație (fotografii document, originale, atât pentru istoria mai veche, cât și pentru istoria recentă).

Postate, deocamdată, pe site-ul Academiei, odată cu ieșirea din starea de urgență în care ne aflăm, cele doua volume vor fi distribuite de Editura Academiei fiecărei biblioteci universitare din România și din Republica Moldova, fiecărei biblioteci județene, câtorva instituții interesate (Muzeul Tehnic, Muzeul Național al Marinei Române, AGIR, ASTR, OSIM, institute de cercetare, întreprinderi mari – Renault, Continental, Ford, etc.), unor biblioteci mari din lume și, la recomandarea autorilor, instituțiilor reprezentative din domeniile abordate.

Potrivit coordonatorului acestor lucrări, *„Lansarea oficială a volumelor, la Academia Română, va avea loc undeva în toamna acestui an, dacă coronavirus ne va lăsa!”.*

Vom încheia citând cuvintele Academicianului Victor Spinei, vicepreședinte al Academiei Române, inițiator și coordonator al colecției *Civilizația românească*: „Este unul dintre cele mai ambițioase proiecte asumate de Academia Română de la înființarea sa în urmă cu peste un secol și jumătate, fiind meritoriu faptul că mulți dintre cei mai renumiți reprezentanți ai înaltului for de consacrare și cercetare au consimțit să se implice nemijlocit la fructificarea sa...”.

Solicitarea de a-mi aduce contribuția la acest demers m-a onorat și mi-a oferit bucuria de a aduce în atenția publicului, din țară și din străinătate, **Marina Comercială Română**, marcată, după 1990, de un destin nefericit și, cu siguranță, nemeritat.

THE HISTORY OF ROMANIAN TECHNOLOGIES AND INDUSTRY

-abstract -

Keywords: Industry, Technology, Romania, Romanian Academy

It is an obvious fact that some areas of the national culture and sciences are lacking the studies they need to prove their worth. It would be useful to try to prove their contributions and the specific efforts of each individual. This is why the Romanian Academy is coordinating a huge collection, *The Romanian Civilization/Civilizația Românească*, edited both in English and Romanian and also in other international languages.